

ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО
«ЦЕНТР ЯКОСТІ ОСВІТИ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

ID здобувача / Student ID							
3	4	1	1	1	5	2	8

Прізвище / Surname							
В	А	С	Ч	Л	Ь	Є	В

Варіант / Variant 08

ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ
СКЛАДАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО
ІСПИТУ

КРОК 3

Спеціальність
«Судово-медична експертиза»

1. Під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 24 роки судово-медичний експерт спостерігає, що на передніх поверхнях обох гомілок у верхніх та середніх третинах наявні ділянки поверхневого порушення цілості епідермісу, яке не проникає через всю товщу шкіри, невизначеної форми, розмірами 15,0x4,0 см, поверхня вкрита кіркою, що підіймається до рівня непошкодженої шкіри. Укажіть вид механізму утворення описаного ушкодження.

- A. Стискання
- B. Удар
- C. —
- D. Розтягнення
- E. Тертя

2. На судово-медичну експертизу доставлено труп чоловіка віком 47 років. Відомо, що напередодні він вживав спиртовмісну рідину (антифриз). Зі слів родичів, перед смертю була блювота, сплутаність свідомості, наростання олігурії. Під час розтину виявлено: нирки збільшені, кора бліда, мозкова речовина повнокровна. Який мікроскопічний/лабораторний маркер є найбільш характерним для підтвердження цього отруєння?

- A. Різке пригнічення холінестерази плазми крові
- B. Виявлення 6-моноацетилморфіну в крові
- C. Високий рівень карбоксигемоглобіну в крові
- D. Кристали оксалату кальцію в ниркових каналцях
- E. Виражена метгемоглобінемія

3. Внаслідок травми загинув чоловік віком 36 років. На його тілі виявлені множинні ушкодження м'яких тканин та внутрішніх органів, а також виявлено переломи обох стегнових кісток, за типом «увігнаних» переломів. У якому випадку утворюються переломи від стиснення кістки по довжині, так звані «увігнані» переломи?

- A. Падіння з висоти на прямі ноги
- B. Різкого згинання кістки
- C. Прямого удару тупим предметом по кінцівці
- D. Стискання кінцівки між двома предметами
- E. Ротація кінцівки навколо повздовжньої осі

4. Під час проведення судово-медичної експертизи чоловіка віком 52 роки в

нього на шиї було виявлено странгуляційну борозну. Експерт вирішив провести пробу Бокаріуса. З якою метою проводять цю пробу?

- A. Тривалість перебування тіла в петлі
- B. Прижиттєвість странгуляційної борозни
- C. Тривалість перебування тіла у воді
- D. Наявність планктону у внутрішніх органах
- E. Наявність сторонніх предметів у дихальних шляхах

5. Під час судово-медичного дослідження чоловіка віком 32 роки встановлено: перелом кісток носа без зміщення, струс головного мозку. Тривалість тимчасової втрати працездатності становила 12 днів. Який ступінь тяжкості тілесних ушкоджень?

- A. Тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості
- B. Легкі тілесні ушкодження з короткочасним розладом здоров'я
- C. Тяжкі тілесні ушкодження
- D. Ушкодження, що не мають судово-медичного значення
- E. Легкі тілесні ушкодження

6. Судово-медичний експерт токсиколог має виконати метод ізолювання для експертизи отруту: миш'як, талій, кадмій, свинець, барій, мідь, марганець, хром, цинк, сурма, срібло, вісмут, ртуть. Який метод ізолювання він має використати для всіх цих отрут?

- A. Мінералізація
- B. Підкислений спирт
- C. Підкислена вода
- D. Водяна пара
- E. Діаліз

7. Судово-медичний експерт проводить визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень на тілі громадянина віком 29 років, які він отримав під час масової бійки. Укажіть можливі ступені оцінки тяжкості тілесних ушкоджень згідно з Кримінальним кодексом України.

- A. Тяжке, помірної тяжкості, середньої тяжкості, легке
- B. —
- C. Тяжке, середньої тяжкості та легке
- D. Тяжке, помірної тяжкості
- E. Тяжке, помірної тяжкості та легке

8. Судово-медичний експерт виконує кілька експертиз стосовно визначення тяжкості тілесних ушкоджень. У кожному випадку в потерпілих виявлено

різні розлади. Який з нижченаведених розладів належить до тяжких тілесних ушкоджень відповідно до чинного законодавства України?

- A. Повний параліч руки
- B. Стійка глухота на одне вухо
- C. Втрата нюху
- D. Заїкання
- E. Зниження гостроти зору на одному оці до 0,05

9. У чоловіка після масивної крововтрати спостерігаються: різка блідість шкіри, ниткоподібний пульс, зниження артеріального тиску, пригнічення свідомості. Серцева діяльність збережена. Який термінальний стан спостерігається в чоловіка?

- A. Кома
- B. Біологічна смерть
- C. Передагонія
- D. Клінічна смерть
- E. Агонія

10. У лісовій місцевості виявлено труп невідомої жінки. Під час огляду встановлені виражені гнильні зміни, м'які тканини значною мірою зруйновані. Який біологічний матеріал із нижченаведених є найбільш стійким до дії гнильних процесів та часто використовується для судово-медичної ідентифікації трупів невстановлених осіб?

- A. Внутрішні органи
- B. Шкіра
- C. Кісткова тканина
- D. М'язова тканина
- E. Кров

11. Працівник дефектоскопічної лабораторії (неруйнівний контроль) на промисловому підприємстві направлений на судово-медичну експертизу для оцінки характеру та механізму ушкодження. З постанови про призначення експертизи відомо, що під час виконання гама-радіографії зі закритим джерелом мала місце позаштатна ситуація з можливим перевищенням часу експозиції. Через 2-3 тижні після інциденту на тильній поверхні кисті з'явилася локальна еритема з пекучим болем, згодом — вогнище некрозу. На момент огляду експертом — глибока виразка з підритими краями, що погано гранулює та повільно епітелізується, навколо — ділянки атрофії/пігментації шкіри. Який термін є найбільш коректним для судово-медичного опису таких ушкоджень шкіри?

- A. Променевий дерматит
- B. Пролежень
- C. Обмороження
- D. Термічний опік окропом
- E. Електромітка

12. Судово-медичного експерта викликано для огляду трупа на місці події. Труп чоловіка віком 68 років виявлено у квартирі в положенні лежачи на спині. Під час огляду встановлено: шкірні покриви бліді, холодні на дотик. Дихальні рухи грудної клітки візуально не визначаються. Серцеві тони при аускультатії не вислуховуються. Зіниці широкі діаметром 5 мм, помутніння рогівок відсутні, фотореакція не викликається. Корнеальний рефлекс відсутній. На задній поверхні тіла в ділянці лопаток та сідниць визначаються нечисленні дрібноплямисті синюшно-фіолетові ділянки, які при натисканні зникають і відновлюють забарвлення через 1 хв. У жувальних м'язах визначається щільність м'язів, нижня щелепа не опускається. Які ознаки є достовірними для встановлення факту настання біологічної смерті в цьому разі?

- A. Охолодження тіла та відсутність фотореакції
- B. Сукупність усіх виявлених ознак
- C. Відсутність рефлексів та широкі зіниці
- D. Наявність трупних плям та трупного заляккання
- E. Відсутність дихання та серцевої діяльності

13. Під час дослідження ушкоджень, які були на тілі потерпілого чоловіка віком 45 років, що загинув внаслідок ДТП, виявлено перелом стегнової кістки, з утворенням уламка у вигляді трикутника, вершина якого спрямована до задньої поверхні тіла. Укажіть вид автомобільної травми.

- A. Травма всередині автомобіля
- B. Наїзд автомобіля на пішохода
- C. Падіння з рухомого автомобіля
- D. Переїзд колесами автомобіля
- E. Здавлення між автомобілем та перешкодою

14. Судово-медичний експерт проводить зовнішнє дослідження трупа громадянина віком 40 років, тіло якого було знайдено в полі. Під час огляду лікар звернув увагу на своєрідні «знаки» химерної форми, що нагадують гільчасті розгалуження на шкірі спини, шиї, верхніх кінцівок та мають синювато-рожевий ко-

лір. Під час огляду одягу, знятого з тіла трупа, судово-медичний експерт помітив, що металеві гудзики розплавлені. Укажіть, від дії якого чинника виникли описані ушкодження.

- A.** Іонізуючого випромінювання
- B.** Атмосферної електрики
- C.** Технічної електрики
- D.** Їдких лугів
- E.** —

15. На березі, частково зануреним у воду, виявлено труп невідомої жінки. Під час судово-медичного огляду виявлено ознаки перебування тіла у воді. Судово-медичному експерту потрібно дізнатися чи це прижиттєве потрапляння тіла у воду. Яка найдостовірніша ознака про це свідчить?

- A.** Вода і планктон у легенях
- B.** Планктон у кістковому мозку
- C.** Вода і планктон у шлунку
- D.** Мацерація шкіри
- E.** Емфізема легень

16. На судово-медичну експертизу доставлено труп невідомого чоловіка з наявністю пізніх трупних змін, а саме у стані жировоску. Які мають бути умови навколишнього середовища для виникнення такого стану?

- A.** Вологе, прохолодне середовище з відсутністю повітря
- B.** Сухе, прохолодне середовище з відсутністю повітря
- C.** Вологе, прохолодне середовище з гарною вентиляцією
- D.** Сухе, тепле середовище з високою провітрюваністю
- E.** Вологе, тепле середовище з гарною вентиляцією

17. Під час проведення судово-медичної експертизи тіла невідомого чоловіка, віком близько 50 років, якого було знайдено на будівництві, виявлено, що легень різко набрякли з ділянками яскраво-червоного кольору. Судово-медичний експерт встановив, що має місце карміновий набряк легень. При якому виді механічної асфіксії трапляється карміновий набряк легень?

- A.** Повішення
- B.** Задушення руками
- C.** Компресійна асфіксія
- D.** Аспірація блювотними масами
- E.** Утоплення

18. З протоколу огляду місця події відомо: труп громадянина виявлено в го-

ризонтальному положенні на животі на рівній підлягаючій поверхні (асфальт). Труп охолоджений рівномірно. Трупне залякання виразне у м'язах всього тіла за винятком верхніх кінцівок, де воно слабко розвинуте. Трупні плями синюшно-фіолетові, слабко виразні на передній поверхні тіла, при натискуванні на них вони зникають і відновлюються в попередньому забарвленні через 5 хв. На задній поверхні тіла трупні плями фіолетово-синюшні, різко виражені, з нечітко виразним малюнком сітки у формі квадратів, що утворені більш блідими смугами шириною 0,5 см, при натискуванні бліднуть і відновлюються в попередньому кольорі через 50 хв. На рогівці та кон'юнктиві обох очних яблук, відповідно відкритій очній щілині, тьмяні сірувато-жовті ділянки, найбільш виражені в горизонтальному напрямку від лімба у вигляді витягнутих трикутників. Ознаки гниття відсутні. Укажіть, які ознаки можуть свідчити про переміщення трупа після смерті людини.

- A.** Розташування трупних плям на різних, протилежних поверхнях тіла
- B.** Описана в протоколі огляду характеристика трупних плям і залякання
- C.** Описана в протоколі огляду характеристика трупних плям на задній поверхні тіла
- D.** Наявність плям Лярше при виявленні на місці події закритих очей трупа
- E.** Наявність слабко виразного залякання у верхніх кінцівках при наявності добре вираженого в інших групах м'язів

19. На судово-медичну експертизу доставлено тіло молодої жінки з численними різаними ранами на зап'ястях обох рук. Яка ознака вказує на дію гострого ріжучого предмета?

- A.** Завжди заокруглені кінці рани
- B.** Рівні краї з тканинними перетинками
- C.** Не рівні краї без тканинних перетинок
- D.** Осаднення по краях рани
- E.** Рівні краї без тканинних перетинок

20. На тілі померлого виявлено численні глибокі колото-різані рани, завдані одним предметом — кухонним ножом. Водночас характеристика ран різна — половина з них довгі і вузькі (щілиноподібні), а інша половина — короткі та широкі. Чим можна пояснити утворення коротких і широких колото-різаних ран?

- A.** Знаряддя діяло перпендикулярно лініям Лангера
- B.** При витяганні знаряддя з рани його повертали навколо своєї осі
- C.** Знаряддя діяло паралельно лініям Крайсла
- D.** Знаряддя діяло паралельно лініям Лангера
- E.** Знаряддя діяло перпендикулярно лініям Крайсла

21. В офтальмологічне відділення обласної лікарні доставлено електрозварювальника з численними сторонніми тілами правого ока. За даними медичної карти стаціонарного хворого: набряк повік правого ока, очне яблуко значно зменшене в розмірах, наявні численні сторонні тіла (частинки металу), у т.ч. у задній камері ока. Виконано енуклеацію правого очного яблука. Ліве око без особливостей. Загальна тривалість стаціонарного та амбулаторного лікування 23 дні. Встановіть критерій і ступінь тяжкості отриманого тілесного ушкодження.

- A.** Тяжке тілесне ушкодження за критерієм розладу здоров'я, поєднаного зі стійкою втратою працездатності не менш ніж на одну третину
- B.** Ушкодження середньої тяжкості за ознакою стійкої втрати працездатності менш ніж на третину
- C.** —
- D.** Тяжке тілесне ушкодження за ознакою небезпеки для життя
- E.** Ушкодження середньої тяжкості за ознакою тривалого розладу здоров'я

22. З протоколу огляду місця події відомо, що труп жінки виявлено у квартирі, яку вона орендувала подобово. На голові померлої був поліетиленовий пакет, який щільно фіксований на шиї паском від чоловічих класичних штанів. Під час судово-медичної експертизи трупа виявлено: синюшність обличчя, добре виражені суцільні синюшно-фіолетового забарвлення трупні плями, субкон'юнктивальні крововиливи, декілька овальних зелено-жовтого забарвлення синців 0,5x1,0 см на лівій боковій поверхні шиї, переповнення кров'ю правої половини серця, плями Тардье, повнокров'я внутрішніх органів. У підлеглих м'яких тканинах у проєкції синців на шиї крововиливів не виявлено. Під'язикова кістка і хрящі гортані цілі. Який вид механічної асфіксії спостерігається в цьому разі?

- A.** Асфіксія внаслідок стиснення шиї при задушенні руками
- B.** Асфіксія внаслідок стиснення шиї при задушенні петлею
- C.** Компресійна асфіксія
- D.** Асфіксія в обмеженому замкненому просторі
- E.** Асфіксія внаслідок закриття отворів рота і носа м'якими предметами

23. Після пожежі в житловому будинку виявлено тіло невстановленої особи без документів. Через значне ушкодження м'яких тканин зовнішня ідентифікація неможлива. Під час судово-медичного дослідження встановлено, що зубоцелюпний апарат збережений і має індивідуальні особливості, а також сліди стоматологічного лікування. Який метод судово-медичної ідентифікації ґрунтується на індивідуальних особливостях будови та розташування зубів?

- A.** Антропоскопічний
- B.** Судово-одонтологічний
- C.** Антропометричний
- D.** Спектрографічний
- E.** Дактилоскопічний

24. Під час проведення судово-медичної експертизи жінки віком 40 років, тіло якої було виявлено у власній квартирі, встановлено, що трупні плями блідо-фіолетового кольору, розташовуються на прилеглих нижче частинах тіла, при натисканні повністю зникають і відновлюються через 3 хвилини, трупне залякання виражене в усіх групах м'язів. Яка ймовірна давність настання смерті?

- A.** 6-12 годин
- B.** 36-48 годин
- C.** 1-2 години
- D.** 24-36 годин
- E.** Понад 48 годин

25. Під час проведення огляду трупа на місці події та в подальшому розтині трупа судово-медичний експерт повинен знати, які є загальноасфіктичні ознаки, оскільки зовнішні на місці події дозволяють запідозрити механічну асфіксію, внутрішні під час розтину трупа підтвердять, що мала місце механічна асфіксія. Яка з нижченаведених ознак належить до загальноасфіктичних?

- A.** Яскраво-червоний колір трупних плям
- B.** Мимовільні сечопуск і дефекація
- C.** Карміновий набряк легень
- D.** Закушування язика
- E.** Надриви інтими сонних артерій

26. Слідчий, який проводив огляд місця події у зв'язку з вбивством матір'ю її новонародженої дитини, виявив там декілька предметів одягу зі слідами червоного кольору, що схожі на кров. У зв'язку з цим виникла необхідність встановлення належності крові матері чи її новонародженій дитині. Укажіть, на підставі якого критерію є можливим визначити, що на знайдених речових доказах саме кров матері.

- А. Вміст фетального гемоглобіну 70-80%
- В. Вміст фетального гемоглобіну 10-14%
- С. Вміст фетального гемоглобіну 1-4%
- Д. За активністю певних ферментів
- Е. Визначення тілець Барра

27. Під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 64 роки судово-медичний експерт спостерігає, що на волосистій частині голови, у ділянці правого тім'яного бугра наявна рана зірчастої форми, з нерівними, піддертими, зсадненими краями, нерівними стінками з крововиливами, наявністю тканинних перетинок та волосяних цибулин у ділянці дна. Укажіть характер описаної рани.

- А. Різана
- В. —
- С. Укушена
- Д. Клаптева
- Е. Забита

28. У зв'язку з нещасним випадком на виробництві, де загинув молодий чоловік, слідчий організував оперативно-слідчу дію — огляд трупа на місці події. Що насамперед має встановити судово-медичний експерт після прибуття на огляд трупа на місці події?

- А. Давність настання смерті
- В. Наявність ушкоджень
- С. Причину смерті
- Д. Наявність речових доказів
- Е. Факт настання смерті

29. Судово-медичний експерт після встановлення наявності крові у плямі на фрагменті одягу має визначити її видову приналежність. Яку реакцію використовує лікар з цією метою?

- А. Кастля-Маєра
- В. —
- С. Оухтерлоні
- Д. Чистовича-Уленгута
- Е. Флоранса

30. Труп чоловіка виявлено у квартирі

при температурі +20°C. Під час огляду виявлено: трупні плями на задній поверхні тулуба синюшно-фіолетові, злітні, при натисканні повністю бліднуть і відновлюються через 20-30 с. Трупне залякання є лише в жувальних м'язах і м'язах шиї, у верхніх та нижніх кінцівках відсутнє. Який висновок щодо давності смерті найбільш обґрунтований?

- А. Приблизно 1-2 години тому
- В. Приблизно 6-12 годин тому
- С. Приблизно 24-36 годин тому
- Д. Приблизно 48-72 години тому
- Е. Приблизно 2-4 години тому

31. У парку виявлено труп молодшої жінки з ознаками згвалтування. Під час судово-медичної експертизи встановлено: ціаноз обличчя, крововиливи в кон'юнктиви обох очей, виражені та розлиті трупні плями. На бокових поверхнях шиї виявлено синці округлої форми та півмісяцеві садна. Під час розтину виявлено: крововиливи в м'які тканини шиї, а також перелом під'язикової кістки, роги під'язикової кістки мають ознаки згинання досередини. Яка ймовірна причина смерті?

- А. Аспірація стороннім предметом
- В. Повішення
- С. Задушення петлею
- Д. Закриття отворів рота і носа
- Е. Задушення руками

32. Слідчим під час огляду місця події візуально на світлій тканині дивана було виявлено декілька плям різної форми та розмірів із звивистими краями, сіро-жовтого забарвлення, які на дотик мали крохмальну щільність. Поверхня цих плям була вкрита підсохлими нашаруваннями у вигляді кірочок. Укажіть, який речовий доказ біологічного походження, найбільш ймовірно, має місце за вищенаведеним описанням.

- А. Слиз
- В. Вагінальні виділення
- С. Висохла замита кров
- Д. Слина
- Е. Сперма

33. На судово-медичну експертизу доставлено тіло померлої особи, що має при зовнішньому дослідженні ознаки смерті від удавлення петлею — характерний вигляд странгуляційної борозни, численні, різного характеру ушкодження на тілі, що виникли безпосередньо перед смертю. Що зобов'язаний виконати судово-медичний експерт під час розтину при підозрі на причину

смерті — удавлення петлею?

- A.** Виконати розріз шкірних покривів за Медведєвим
- B.** Виконати пробу Амюса
- C.** Вилучити рідину передньої камери ока
- D.** Провести фотографування обох кистей із застосуванням масштабної лінійки
- E.** Взяти тампони і мазки вмісту піхви, слизової оболонки рота і прямої кишки

34. Під час судово-медичного дослідження дівчини віком 15 років, у зв'язку з розслідуванням насильницького статевого акту, встановлено: зріст — 152 см, маса тіла — 46 кг, окружність грудної клітки у спокої — 79 см, відстань між вертлюгами — 29 см, між гребенями клубових кісток — 26 см, зовнішня кон'югата — 18 см. Молочні залози розвинуті, соски виступають, наявне оволодіння лобка та пахвових ділянок. Менструації регулярні протягом останнього року. Під час гінекологічного обстеження виявлено: довжина шийки матки становить менше 1/3 довжини тіла матки, форма шийки — циліндрична. Чи досягла ця дівчина статевої зрілості?

- A.** Статева зрілість не досягнута через вік до 18 років
- B.** Висновок можливий лише після досягнення 16 років
- C.** Статева зрілість можлива лише за наявності вагітності
- D.** Статева зрілість досягнута
- E.** Ознак статевої зрілості немає

35. Під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 54 роки судово-медичний експерт спостерігає, що на підборідді наявна ділянка поверхневого порушення цілості епідермісу, яке не проникає через всю товщу шкіри, невизначеної форми, розмірами 2,5,0x2,0 см, поверхня вкрита кіркою, що підіймається до рівня непошкодженої шкіри та над нею. Укажіть імовірну давність утворення ушкодження.

- A.** 5-6 день
- B.** —
- C.** 2-3 доби
- D.** 3-6 годин
- E.** 6-12 год

36. У бюро судово-медичної експертизи виникла необхідність для проведення комісійної судово-медичної експертизи. При якій комісійній експертизі, відповідно до чинного законодавства України, участь кількох експертів є обов'язко-

вою?

- A.** Щодо вчинення воєнних злочинів
- B.** Випадків згвалтування
- C.** З визначення втрати загальної та професійної працездатності
- D.** Що проводяться у ДСУ «Головне бюро СМЕ МОЗ України»
- E.** Щодо випадків насильницької смерті — вбивства

37. На одязі підозрюваного чоловіка віком 35 років виявлено бурі плями, які в ультрафіолетових променях мають оранжево-червоне світіння. Який характер слідів крові можна визначити за цими ознаками?

- A.** Сліди фарби або іржі
- B.** Давні сліди крові
- C.** Сліди крові тварин
- D.** Свіжі сліди крові
- E.** Сліди іншої біологічної рідини

38. Під час судово-медичного дослідження трупа померлого навколо рота виявлено схожі на опік ураження шкіри, де вона виражено закругіла, з білим нальотом та численними тріщинами. При дослідженні стравоходу та шлунка виявлено твердий струп слизової оболонки бурого кольору з елементами вкраплювання білого кольору. Якою речовиною було спричинено отруєння?

- A.** Сулемою
- B.** Сірчаною кислотою
- C.** Фенолом
- D.** Миш'яком
- E.** Азотною кислотою

39. В обставинах справи постанови зазначено, що труп громадянина був виявлений у гаражі. Під час огляду місця події знайдено порожню пляшку із залишками безбарвної рідини без запаху. Зі слів родичів, померлий зловживав алкоголем. Під час судово-медичної експертизи трупа встановлено: набряк і крововиливи під оболонки мозку, дрібні крововиливи у внутрішніх органах. Під час судово-медичної гістологічної експертизи шматочків внутрішніх органів з трупа відзначається відкладення кристалів оксалату кальцію в каналцях нирок у всіх полях зору, кристали за формою нагадують обриси «метелика». За результатами судово-токсикологічної експертизи крові та сечі з трупа виявлено етиловий спирт у кількості 2,22°/∞, у сечі — 2,54°/∞. Яка ймовірна причина смерті?

- A.** Гостре отруєння етиленгліколем
- B.** Гостре отруєння етиловим алкоголем
- C.** Отруєння невідомою речовиною
- D.** Отруєння тетраетилсвинцем
- E.** Гостре отруєння метиловим спиртом

40. На судово-медичну експертизу доставлено труп, що був виявлений на узбіччі дороги поблизу багатоповерхівки. Під час внутрішнього дослідження трупа судово-медичним експертом виявлено: «хлистоподібні» переломи шийного відділу хребта і розрив його передньої поздовжньої зв'язки на тому самому рівні. За яких обставин можливе утворення таких ушкоджень?

- A.** Переїзд колесом автомобіля
- B.** Падіння із значної висоти
- C.** Наїзд автомобілем на пішохода
- D.** Травмування в салоні автомобіля
- E.** Падіння навznak на площині

41. Під час мікроскопічного дослідження препарату шлунка, вилученого на судово-гістологічне дослідження в померлого з підозрою на смерть від переохолодження, виявлено коагуляційний некроз поверхневих відділів слизової оболонки, наявність еритроцитів у власній пластинці з просочуванням їх між залозами, повнокров'я і стаз капілярів. На поверхні цієї ділянки виявлено гомогенні відкладення буро-чорного забарвлення. Ці патологічні процеси формують разом структуру, що нагадує по формі трикутник, основа якого направлена у бік просвіту шлунка. Яке явище представлено в досліджуваному гістологічному препараті?

- A.** Хронічної виразки шлунка
- B.** Ознаки Фабрикантова
- C.** Ознаки Касьянова
- D.** Плями Вишневського
- E.** Гострого гастриту

42. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 28 років виявлено: на задній поверхні тулуба, обох сідницях, задній поверхні стегон та гомілок визначаються множинні обширні садна лінійної та смугоподібної форми, розташовані паралельно одне одному. На лівій бічній поверхні грудної клітки та лівому плечі множинні садна та синці. На лівому передпліччі поперечний перелом кісток у середній третині. Травма голови із садном у лівій лобно-тім'яній ділянці, з переломом лобної кістки зліва. Одяг порваний, різко забруднений асфальтом та ґрунтом, на задній поверхні куртки та штанів вияв-

лено множинні дрібні розриви тканини. Свідки повідомили, що потерпілий їхав у кузові вантажівки. Який вид травми найімовірніший у цьому разі?

- A.** Зіткнення рухомого автомобіля з пішоходом
- B.** Травма в кабіні автомобіля
- C.** Випадіння з рухомого автомобіля
- D.** Здавлення тіла між автомобілем і нерухомим предметом
- E.** Переїзд тіла колесом автомобіля

43. Труп особи знайдено лежачи на спині. Виражені трупні плями локалізуються переважно на передній поверхні тулуба та на передній поверхні стегон. Яка найімовірніша причина таких трупних змін?

- A.** Локалізація трупних плям не залежать від положення тіла
- B.** Типове розміщення трупних плям для смерті внаслідок повішення
- C.** Це не трупні плями, а синці
- D.** Тіло після смерті перебувало тривалий час у положенні на животі, а потім було перевернуте
- E.** Типове розміщення трупних плям для смерті від дії атмосферної електрики

44. В обставинах справи постанови зазначено, що через зсув ґрунту в піщаному кар'єрі загинув громадянин, водій екскаватора. Під час судово-медичної експертизи його трупа виявлено ознаки гострої смерті, набрякле синюшне обличчя з численними дрібними крововиливами, «карміновий» набряк легень, набряк та повнокров'я речовини головного мозку. В отворах рота і носа значна кількість піску. Укажіть імовірну причину смерті.

- A.** Набряк легень
- B.** Механічна асфіксія внаслідок стиснення органів грудної клітки і живота
- C.** —
- D.** Асфіксія в обмеженому замкненому просторі
- E.** Набряк головного мозку

45. Жінка віком 25 років загинула внаслідок ДТП. На її тілі виявлено численні ушкодження м'яких тканин та кісток. Перед судово-медичним експертом стоїть завдання встановити, чи відповідають ушкодження фазам наїзду автомобіля. Які характерні ушкодження утворюються в першій фазі наїзду легкового автомобіля на пішохода?

- A. Розриви внутрішніх органів
- B. Бампер-перелом
- C. Смугасті садна
- D. Відкрита черепно-мозкова травма
- E. Відбитки протектора

46. Судово-медичний експерт щоденно проводить експертизи щодо визначення тяжкості тілесних ушкоджень. Наразі він працює з п'ятьма різними експертами, де особи мали різні розлади або травми. Який із нижченаведених розладів або травм відповідно до чинного законодавства є тяжким тілесним ушкодженням?

- A. Ушкодження слизової оболонки глотки
- B. Закритий перелом ліктьової кістки
- C. Відкритий перелом виличної кістки
- D. Рефлекторне порушення ритмів серця
- E. Ушкодження підколінної артерії

47. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 45 років, який постраждав у дорожньо-транспортній пригоді, виявлено: на передній поверхні обох гомілок на рівні верхньої третини визначаються обширні садна та синці з крововиливами в м'які тканини. Під час проведення розтину встановлено: поперечні переломи обох великомілкових кісток на одному рівні з утворенням клиноподібного уламка. На передній поверхні правого стегна виявлено садно дугоподібної форми з чітким відбитком циліндричної поверхні. У ділянці тім'яно-потиличної ділянки голови визначається обширна рана м'яких тканин з осколковим переломом потиличної кістки. На лівій бічній поверхні тулуба множинні садна лінійної форми. Одяг порваний, забруднений ґрунтом. Який вид автомобільної травми найбільш імовірний у цьому разі?

- A. Випадіння з рухомого автомобіля
- B. Травма в кабіні автомобіля
- C. Переїзд тіла колесом автомобіля
- D. Здавлення тіла між автомобілем і нерухомим предметом
- E. Зіткнення рухомого автомобіля з пішоходом

48. Судово-медичний експерт проводить експертизу одягу з метою виявлення на ньому слідів крові. Лікар застосував метод за допомогою мікроспектроскопічної насадки з попереднім отриманням з гемоглобіну крові певної речовини. Укажіть цю речовину.

- A. Креатинін
- B. Гематопорфірин
- C. Гомоцистеїн
- D. Білірубін
- E. —

49. На судово-медичну експертизу доставлено труп невідомої жінки в стані пізніх трупних змін. Під час огляду тіла виявлено виражені ознаки гниття. Внаслідок чого утворюється гнильна венозна сітка?

- A. Поширення продуктів гниття вздовж судин
- B. Спазму судин
- C. Просочування крові з судин
- D. Тромбозу
- E. Механічного ушкодження судин

50. Під час дослідження померлого виявлено: цегляно-червоний колір трупних плям, сліди блювоти чорного кольору навколо рота. Слизова оболонка шлунка має місцями почорнілу поверхню, з ерозіями. Також серед вмісту шлунка виявлено білі кристали, від яких відчувається запах мигдалю. Яка речовина, найімовірніше, спричинила отруєння?

- A. Сулема
- B. Азотна кислота
- C. Ціаніди
- D. Чадний газ
- E. Миш'як

51. Під час проведення судово-медичної експертизи на тілі потерпілого виявлено: рани і садна на долонях, рани в нижній частині підборіддя, розрив шийно-потиличного зчленування, перелом правої ключиці та множинні ушкодження органів грудної та черевної порожнини. Ці травми утворилися в салоні автомобіля при дорожньо-транспортній пригоді. На якому сидінні, найімовірніше, перебував потерпілий?

- A. Пасажира заднього сидіння зліва
- B. Водій
- C. Пасажира заднього сидіння справа
- D. Пасажира переднього сидіння
- E. Пасажира заднього сидіння посередині

52. У бюро слідчим направлена постанова для проведення судово-медичної експертизи громадянки. Для встановлення чого призначення експертизи є обов'язковим відповідно до чинного законодавства України?

- A.** Батьківства у випадку зґвалтування
- B.** Ступеня алкогольного сп'яніння
- C.** Причини смерті
- D.** Особи/осіб, причетних до смерті померлого
- E.** Втрати працездатності після нещасного випадку на робочому місці

53. Судово-медичний експерт проводить експертизу простирадла, вилученого з місця, де, імовірно, відбулося зґвалтування. Яку реакцію застосує експерт, маючи на меті встановлення наявності сперми на речовому доказі?

- A.** —
- B.** Тейхмана
- C.** Флоранса
- D.** Чистовича-Уленгута
- E.** Мюллера-Барсегянц

54. Під час судово-медичного дослідження потерпілого віком 40 років встановлено, що він отримав проникне поранення черевної порожнини внаслідок дії колючо-ріжучого предмета, з ушкодженням тонкої кишки та розвитком перитоніту. Потерпілому була надана своєчасна медична допомога та проведено оперативне лікування, у результаті чого потерпілий вижив. Який ступінь тяжкості тілесних ушкоджень?

- A.** Тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості
- B.** Тяжкі тілесні ушкодження як небезпечні для життя
- C.** Тілесні ушкодження без шкоди здоров'ю
- D.** Легкі тілесні ушкодження з короткочасним розладом здоров'я
- E.** Легкі тілесні ушкодження

55. У кримінальному провадженні слідчий планує провести слідчі дії, пов'язані з випадком зґвалтування, для подальшого дослідження та уточнення обставин смерті. У яких з цих слідчих дій участь судово-медичного експерта буде обов'язковою?

- A.** Відтворення обстановки та обставин події
- B.** Допит
- C.** Одержання зразків для експертного дослідження на місці події
- D.** Огляд трупа на місці події
- E.** Ексгумація

56. Під час судово-медичного дослідження на тілі чоловіка віком 53 роки, якого побили невідомі, були виявлені множинні синці різної форми та розміру, буро-зеленого кольору. Яка ймовірна

давність утворення синців?

- A.** 7-8 діб
- B.** 9-10 діб
- C.** 6-12 годин
- D.** 1-2 доби
- E.** 3-4 доби

57. Під час огляду місця події після пожежі виявлено труп особи в специфічній позі — верхні й нижні кінцівки зігнуті. Судово-медичний експерт описав це «позою боксера». Про що свідчить це явище?

- A.** Перебування тіла у вогнищі пожежі
- B.** Спроба померлого захиститися від вогню
- C.** —
- D.** Дія чадного газу на мозочок
- E.** Тільки прижиттєвий вплив високої температури

58. Під час внутрішнього дослідження трупа судово-медичний експерт відмітив переповнення кров'ю серця та крупних судин, у легеневих судинах вона була яскраво-червона і більш світла в лівій половині серця, переповнення сечею сечового міхура, слизова оболонка шлунка з посиленою складчастістю, потовщена, з крововиливами. Під час судово-медичного гістологічного дослідження шматочків внутрішніх органів виявлено, що на верхівках складок слизової оболонки шлунка в окремих полях зору відзначається деструкція покривного епітелію з поширенням на всю глибину шлункової ямки, у прилеглих ділянках виражені венозне повнокров'я і зони некрозу. Укажіть імовірну причину смерті.

- A.** Отруєння етиловим алкоголем
- B.** Переохолодження
- C.** Гостра крововтрата
- D.** Отруєння чадним газом
- E.** Утоплення

59. Під час дорожньо-транспортної пригоди жінка віком 46 років зазнала ушкоджень внаслідок тангенціального зіткнення з автомобілем. Під час проведення експертизи виявлено ушкодження м'яких тканин та гвинтоподібний перелом. Який механізм лежить в основі виникнення гвинтоподібного перелому?

- A.** Зсуву
- B.** Вигину
- C.** Скручування
- D.** Розтягання
- E.** Стиснення

60. Потерпілий помер на 12-ту добу

після ймовірного застосування БОР. За медичною документацією: спочатку особливих больових відчуттів на уражених ділянках тіла не було, через кілька годин — наростання еритеми, далі — великі пухирі з серозним вмістом на відкритих ділянках шкіри, кон'юнктивіт, блефароспазм, кашель, пізніше — явища пневмонії. У загальному аналізі крові з 7-ї по 10-ту добу — прогресуюча лейкопенія. На розтині: ураження шкіри з відшаруванням епідермісу, ерозивно-некротичні зміни слизових оболонок, ознаки пневмонії. Яка комбінація ознак є найбільш обґрунтованою для судово-медичного висновку про отруєння шкірно-наривною БОР (іприт)?

- A.** Метгемоглобінемія як провідний механізм з явищами ураження шкіри
- B.** Явища пневмонії як провідний синдром
- C.** Відстрочений розвиток пухирів/некротизів шкіри та слизових оболонок
- D.** Різка пригнічення холінестерази з вираженим міозом та бронхореєю як провідний синдром
- E.** Больовий синдром, опікові струпи, зміни у крові

61. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 60 років є підозра на гостре отруєння етанолом. Який найбільш інформативний біологічний матеріал необхідно відібрати для визначення концентрації етанолу в організмі та підтвердження діагнозу?

- A.** Тонка кишка
- B.** Печінка
- C.** Шлунок
- D.** Кров з великих вен кінцівок
- E.** Волосся

62. Судово-медичний експерт гістолог отримав направлення на проведення експертизи ушкодження шкіри з підшкірно-жировою клітковиною від дії тупого предмета з питанням щодо встановлення його давності утворення. Який метод фарбування має використати судово-медичний гістолог обов'язково для вирішення питання давності утворення?

- A.** За Перлсом
- B.** Метиленовий синій
- C.** Судан IV
- D.** За Ван Гізоном
- E.** Судан III

63. Під час виконання розтину померло-

го, знайденого в згорілій будівлі, виявлено епідуральний крововилив у ділянці тім'яних кісток. У судово-медичного експерта є підозра, що це «теплова гематома». Який доказ вкаже експерту, що це прижиттєва гематома?

- A.** Наявність карбоксигемоглобіну у зразках гематоми
- B.** Легке відділення гематоми від мозкової оболони
- C.** Наявність численних бульбашок у гематомі
- D.** Наявність сполучнотканних перетинок у гематомі
- E.** Відсутність сажі в гематомі під час гістологічного дослідження

64. Судово-медичний експерт-гістолог проводить дослідження шматочків внутрішніх органів, взятих від трупа громадянина віком 45 років, смерть якого, імовірно, настала від переохолодження, і звертає увагу, що з печінки, підшлункової залози, головного мозку та міокарда повністю зник певний полісахарид. Укажіть цей полісахарид.

- A.** Глікоген
- B.** Гепарин
- C.** Гіалуринова кислота
- D.** —
- E.** Глікозаміноглікан

65. На судово-медичне дослідження представлено частину стегнової кістки, що відокремилася на рівні діафіза, поперечні розміри якої менші, ніж діаметр неушкодженої частини діафіза цієї кістки. Як правильно назвати цю частину кістки?

- A.** Уламок
- B.** Надлом
- C.** Відламок
- D.** Викришування
- E.** Фрагмент

66. Труп чоловіка віком 60 років виявлено у власній квартирі при температурі повітря близько 20°C. Тіло не накрите, одягнене лише в білизну. Під час зовнішнього огляду встановлено: трупні плями злиті, темно-фіолетові, розташовані на задній поверхні тіла, при натисканні забарвлення не змінюють. Трупне зачкнення найбільш виражене в м'язах нижніх кінцівок, у жувальних м'язах та м'язах верхніх кінцівок — послаблене, у правій клубовій ямці визначається чітка зеленувата пляма. На бокових поверхнях живота — початковий «мармуровий» малюнок підшкірних вен. Шкіра обличчя дещо здута, риси обличчя не-

значно згладжені. Запах гнилі слабо виражений. Яка орієнтовна давність настання смерті при таких умовах?

- A. 38-50 годин
- B. 78-90 годин
- C. 2-4 години
- D. 6-8 годин
- E. 10-12 годин

67. На дорожньому покритті виявлено тіло людини. Під час судово-медичної експертизи встановлено, що на зовнішній поверхні правого стегна є широке садно з відшаруванням шкіри, яке заповнене кров'ю. На стегнах виявлені синці у вигляді візерунка протектора колеса, також наявні багатоуламкові переломи обох стегнових кісток. Який найімовірніший вид автомобільної травми виявлено?

- A. Стискання між автомобілем і нерухомою перешкодою
- B. Травма всередині автомобіля
- C. Переїзд колесами автомобіля
- D. Падіння з автомобіля, що рухається
- E. Наїзд на пішохода

68. У відділі судово-медичної експертизи потерпілих, обвинувачених та інших осіб проводиться огляд потерпілої особи після епізоду домашнього насильства. Під час огляду в цієї особи виявлено синець, що має жовте забарвлення. Яких змін зазнав гемоглобін у ділянці цього ушкодження?

- A. Відбувся його перехід у вердогемохромоген
- B. Відбувся його перехід у відновлений гемоглобін
- C. Відбувся його перехід у білірубін
- D. Відбувся його перехід у білівердин
- E. Відбувся його перехід в оксигемоглобін

69. На судово-медичне дослідження доставлено тіло померлого після пожежі. У постанові слідчого фігурує питання щодо встановлення прижиттєвості перебування померлого у вогнищі пожежі. Яка знахідка під час проведення розтину дозволить вказати, що померлий був живий у вогнищі пожежі?

- A. Поза боксера
- B. Пухирі на шкірі
- C. Наявність кіптяви нижче рівня головних зв'язок
- D. Глибокі розриви шкіри та підшкірно-жирової клітковини
- E. Рожева піна навколо рота

70. Влітку в лісі виявлено труп чоловіка віком 40 років, який висів у петлі на дереві. Під час огляду виявлено: тканини обличчя, шиї та верхньої частини грудної клітки сухі та ущільнені. Інші ділянки тіла — у стані значно виражених гнильних змін з численними личинками комах. Труп місцями скелетований. Яка ймовірна давність настання смерті?

- A. 1-2 тижні
- B. 1-2 доби
- C. 3-6 тижнів
- D. 6-8 діб
- E. 3-5 діб

71. У власній квартирі виявлено труп чоловіка віком 68 років у стані муміфікації. Яке твердження щодо муміфікації є правильним?

- A. Будь-які ушкодження зникають
- B. Ушкодження зберігаються тільки на кістках
- C. Неможливо встановити механізм ушкодження
- D. Добре зберігаються колото-різані та вогнепальні ушкодження
- E. Ушкодження значно видозмінені

72. З постанови слідчого відомо, що труп громадянина був виявлений сусідом на території власного господарства. Зі слів родичів, померлий зловживав алкоголем. Поряд з трупом знайдена відкрита порожня пляшка із залишками безбарвної маслянистої рідини без запаху. Під час судово-медичної експертизи трупа виявлено: слизова оболонка шлунка щільна, коричнево-чорного забарвлення на всьому протязі, у ділянці дна шлунка перфораційний отвір розмірами 0,3x0,5 см, значна кількість вільної рідини в черевній порожнині. За результатами судово-токсикологічної експертизи крові та сечі з цього трупа виявлено етиловий спирт у крові в кількості 2,18‰, у сечі — 1,74‰. Укажіть імовірну причину смерті.

- A. Гостре отруєння етиленгліколем
- B. Гостре отруєння азотною кислотою
- C. Гостре отруєння етиловим алкоголем
- D. Гостре отруєння сірчаною кислотою
- E. Гостре отруєння оцтовою кислотою

73. Судово-медичний експерт під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 38 років звернув увагу, що на тильній поверхні лівої кисті, у ділянці першого міжпальцевого проміжку, наявне щільне утворення овальної форми сіро-жовтого кольору, із западаючим

дном та валикоподібними краями, що підвищуються над рівнем неушкодженої шкіри. Волосся на шкірі поза ділянкою ураження не ушкоджене. Відомо, що чоловіка знайшли в приміщенні, поруч лежав обірваний провід. Укажіть найімовірнішу причину смерті.

- A. —
- B. Баротравма
- C. Кататравма
- D. Електротравма
- E. Автотравма

74. Під час проведення розтину судово-медичний експерт не промивав проточною водою печінку, селезінку, серце, легені, інструменти, посуд та рукавиці та заборонив це робити санітару моргу. Яку причину смерті запідозрив судово-медичний експерт, враховуючи запобіжні заходи, яких він ужив?

- A. Вогнепальна травма
- B. Отруєння солями важких металів
- C. Утоплення
- D. Отруєння талієм
- E. —

75. Для судово-медичної експертизи доставлено тіло чоловіка віком 63 роки, з колото-різаною раною в ділянці грудної клітки. Які особливості кінців колото-різаної рани від дії клинка ножа за типом «фінського» з одним гострим лезом та товстим обухом з чітко вираженими ребрами?

- A. Обидва кінці М-подібні
- B. Один кінець гострокутний, протилежний рваний
- C. Один кінець гострокутний, протилежний П-подібний
- D. Один кінець гострокутний, протилежний заокруглений
- E. Обидва кінці гострокутні

76. На судово-медичну експертизу скеровано громадянина віком 23 роки, маючи на меті встановлення ступеня тяжкості наявних тілесних ушкоджень, які він отримав внаслідок бійки. Згідно з якими нормативно-правовими документами судово-медичний експерт проводить судово-медичну експертизу?

A. Кримінально-процесуальним кодексом України, Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень

B. —

C. Кримінальним, Кримінально-процесуальним кодексами України, Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень

D. Кримінальним кодексом, Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень

E. Адміністративним, Кримінально-процесуальним кодексами України, Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень

77. Чоловік віком 52 роки помер у стаціонарі через 36 год після вживання алкоголю. За даними історії хвороби: різке погіршення зору («туман», «сліпота»), виражений метаболічний ацидоз з високим аніонним розривом. Під час розтину виявлено: набряк мозку, множинні дрібні крововиливи в зорових нервах/хіазмі (за даними гістологічного дослідження). Яка речовина, найімовірніше, зумовила смерть чоловіка?

- A. Етиленгліколь
- B. Етанол
- C. Метанол
- D. Ізопропанол
- E. Ацетон

78. У закинутому будинку виявлено труп новонародженої дитини чоловічої статі, довжиною тіла 46 см, загорнутий у ковдру. Труп рівномірно охолоджений. Трупне залякання відсутнє у всіх досліджуваних групах м'язів. Трупні плями розташовані на задніх та бокових поверхнях тіла, при натисканні динамометром бліднуть і відновлюють свій колір через 22 хвилини. На шкірі живота зліва виявлено незначний зелений відтінок, у ділянці верхньої губи визначається підсихання шкірних покривів. Пуговина темно-червоно-коричневого кольору, різко сухої консистенції, довжиною 3 см, вільний край різко підсохлий. Сировидна змазка відсутня. При перевертанні трупа з носових ходів виділяється рідина червоного кольору. Яка орієнтовна давність настання смерті при таких умовах?

- A. 4-5 діб
- B. 2-3 доби
- C. 7-10 діб
- D. 2-4 години
- E. 6-12 годин

79. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 38 років, який загинув у дорожньо-транспортній пригоді, виявлено: на передній поверхні грудної клітки визначається обширний синець дугоподібної форми діаметром близько 40 см. Під час розтину встановлено: на волосистій частині голови множинні рани, переломи лобної та тім'яної кісток, у дні ран наявні дрібні уламки скла. На підшовній поверхні лівої стопи обширний синець. На лівому плечі та грудній клітці визначається смугоподібний синець шириною 5 см, що проходить косо зверху, внизпоперечний перелом груднини на рівні тіла, множинні двосторонні переломи ребер з III по VII по навколорудинних лініях з обох боків, масивні крововиливи в м'які тканини грудної клітки, розрив серця в ділянці правого шлуночка. Яке найімовірніше положення потерпілого в автомобілі?

- A.** Положення встановити неможливо
- B.** Пішохід, збитий автомобілем
- C.** Пасажира на задньому сидінні
- D.** Водій автомобіля
- E.** Пасажира на передньому сидінні

80. Під час огляду трупа громадянина віком 48 років на місці події судово-медичний експерт відділу чергових судово-медичних експертиз спостерігає, що труп розташований на підлозі, у положенні лежачи на лівому боці, нижні кінцівки зігнуті в колінних суглобах, верхні кінцівки виведені попереду тулуба та зв'язані в ділянках променево-зап'ястних суглобів мотузкою. У всіх групах м'язів виражене трупне задубіння, яке фіксує описану позу трупа. У ділянці потилиці розташована вогнепальна рана. Укажіть тип трупного задубіння, яке розвинулося.

- A.** Нисхідне
- B.** Каталептичне
- C.** —
- D.** Парадоксальне
- E.** Висхідне

81. Під час огляду місця події, що являє собою інтенсивно засніжене поле, на відстані 25 м від трупа на снігу виявлено декілька ділянок його просочування речовиною червоного кольору, що схожа на кров. Виникла необхідність вилучити ці сліди, імовірно, біологічного походження для подальшого дослідження. Який повинен бути алгоритм дій у цьому разі?

- A.** Вилучити ймовірний слід крові зі снігом на марлю, яку помістити в холодильник
- B.** Вилучити ймовірний слід крові зі снігом на марлю і запакувати в поліетиленовий пакет
- C.** Покласти сніг з речовиною, що схожа на кров, у пробірку, яку надалі помістити в холодильник
- D.** Вилучити ймовірний слід крові зі снігом на марлю та висушити при кімнатній температурі
- E.** Вилучити ймовірний слід крові зі снігом на марлю і чимшвидше висушити на сонці

82. З протоколу огляду місця події відомо: труп громадянина охолоджений рівномірно, трупне залякання виразне в м'язах всього тіла за винятком верхніх кінцівок, де воно розвинуто слабо. Трупні плями синюшно-фіолетові, слабо виразні на передній поверхні тіла, при натискуванні на них вони зникають і відновлюються в попередньому забарвленні через 5 хвилин. На задній поверхні тіла трупні плями фіолетово-синюшні, різко виражені, суцільні, при натискуванні бліднуть і відновлюються в попередньому кольорі через 40 хв. На рогівці та кон'юнктиві обох очних яблук, відповідно відкритій очній щілині, тьмяні сірвато-жовті ділянки, найбільш виражені в горизонтальному напрямку від лімба у вигляді витягнутих трикутників. Ознаки гниття відсутні. Укажіть, які ознаки можуть свідчити про зміну пози трупа після смерті людини.

- A.** Наявність слабо вираженого залякання у верхніх кінцівках при наявності добре вираженого в інших групах м'язів
- B.** Описана в протоколі огляду характеристика залякання та висихання
- C.** Наявність плям Ляше при виявленні на місці події закритих очей трупа
- D.** Описана в протоколі огляду характеристика трупних плям і залякання
- E.** Розташування трупних плям на різних, протилежних поверхнях тіла

83. Судово-медичний експерт під час проведення дослідження плями крові на фрагменті одягу виявив наявність грудочок X-хроматину. Укажіть статеву приналежність цієї крові.

- A.** Інтерсекс
- B.** —
- C.** Гермафродит
- D.** Чоловіча
- E.** Жіноча

84. На судово-медичну експертизу направлено громадянина віком 28 років, який постраждав внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Зі слів потерпілого, він був водієм квадроцикла та допустив зіткнення з бетонною стіною. Під час судово-медичного огляду встановлено: у ділянці підборіддя посередині визначається поперечно орієнтований рубець світло-рожевого кольору, м'який, дещо втягнений, розмірами 1,3x0,2 см, на якому відзначаються сліди від 3-х хірургічних швів. З наданої завіреної копії карти виїзду швидкої медичної допомоги відомо: попередній діагноз — забійна рана підборіддя розміром 2,5-3 см. Скарги на біль у місці рани. Під час огляду об'єктивно виявлено забійну рану підборіддя 2,5-3 см. Інших медичних документів на експертизу не надано. Який ступінь тяжкості тілесних ушкоджень у цьому разі?

- A.** Тяжке тілесне ушкодження
- B.** Тілесне ушкодження середнього ступеня тяжкості
- C.** Ступінь тяжкості встановити неможливо
- D.** —
- E.** Легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я

85. На експертизу надано кісткові рештки без м'яких тканин. Потрібно першочергово встановити стать. Яка анатомічна ділянка скелета, ймовірно, дозволить визначити стать навіть при візуальному огляді?

- A.** Таз
- B.** Кістки зап'ястка
- C.** Ключиця
- D.** Фаланги пальців
- E.** Кістки основи черепа

86. Під час судово-медичного розтину трупа особи на шкірі виявлено пухирі, заповнені прозорою рідиною, виражену гіперемію навколишніх тканин та крововиливи в дермі. Який характер і ступінь опіку?

- A.** Опік виник посмертно
- B.** Опік II ступеня прижиттєвого походження
- C.** Опік I ступеня
- D.** Опік III Б ступеня
- E.** Опік хімічного походження

87. На голові жінки віком 45 років, тіло якої доставлене на судово-медичну експертизу, виявлено три рани, які спричинені рубаним предметом. Яка морфологічна ознака є найбільш характерною

для рубаної рани?

- A.** Зигзагоподібна форма зі значним осадненням
- B.** Лінійна форма з тканинними перетинками
- C.** Глибокий вузький раневий канал
- D.** Веретеноподібна форма з ушкодженням кісток
- E.** Рвані краї без ушкодження кісток

88. Тіло невідомого чоловіка віком близько 50 років було виявлено на дорожньому покритті. Під час проведення судово-медичної експертизи експерт встановив, що має місце переїзд колесами автомобіля. Укажіть дані, за якими експерт прийшов до відповідних висновків.

- A.** Ознаки загального струсу тіла
- B.** Відбитки слідів протекторів на тілі у вигляді синців
- C.** Хлистоподібний перелом у шийному відділі хребта
- D.** Бампер-перелом на стегні
- E.** Сліди ковзання на взутті

89. Труп жінки віком 45 років виявлено в літній період у приміщенні гаража при температурі повітря близько 25°C. На тілі наявне плаття з бавовняно-синтетичної тканини синього кольору та нижня білизна. Під час зовнішнього огляду встановлено: трупні плями зліті, темно-фіолетові, розташовані на задній поверхні тіла, при дозованому натисканні не змінюють свого забарвлення. Трупне залякання відсутнє у всіх досліджуваних групах м'язів. Шкіра обличчя, шиї та верхньої частини грудної клітки зеленувато-брудного кольору з мармуровим малюнком підшкірних вен. Живіт різко роздутий, пухирі на шкірі тулуба заповнені каламутною рідиною, епідерміс місцями відшаровується. Риси обличчя згладжені через здуття м'яких тканин. Волосся на голові легко відстає. Виражений запах гниття. Яка орієнтована давність настання смерті при таких умовах?

- A.** 10-14 днів
- B.** 24-36 годин
- C.** 3-5 діб
- D.** 7-10 діб
- E.** 48-60 годин

90. Судово-медичний експерт при проведенні експертизи трупа громадянина віком 44 роки, смерть якого настала внаслідок переохолодження, має надіслати на судово-гістологічне дослідження також шкіру з ділянок відмороження,

ячка, шлунок та дванадцятипалу кишку. Керуючись яким Наказом, лікар буде проводити забір матеріалу?

- A. №9
- B. №5
- C. №6
- D. №7
- E. №3

91. Для проведення судово-медичної експертизи скеровано труп громадянина віком 45 років. Під час дослідження лікар спостерігає, що трупні плями мають вишневий колір, внутрішні органи та слизові оболонки рожевого забарвлення, кров рідка, рожева, на поверхні слизових оболонок, під легеневою плеврою, епікардом наявні дрібні крапкові крововиливи. З обставин справи відомо, що тіло чоловіка було знайдено його дружиною на кухні. Укажіть речовину, яка утворилася при з'єднанні гемоглобіну з чадним газом.

- A. Ціанметгемоглобін
- B. Сульфгемоглобін
- C. Метгемоглобін
- D. Карбоксигемоглобін
- E. Карбаміногемоглобін

92. До бюро судово-медичної експертизи доставлено фрагментовані людські рештки після тривалого перебування у ґрунті (декілька місяців). М'які тканини практично відсутні. Потрібно отримати ДНК-профіль для порівняння з референтними зразками родичів. Який об'єкт є найбільш придатним для такого ДНК-дослідження?

- A. Ліквор
- B. Ділянка компактної речовини стегнової кістки/зуб (дентин, пульпа)
- C. Фрагмент м'яких тканин з будь-якої ділянки тіла
- D. Зішкріб епідермісу з долоні
- E. Слиз із трахеї

93. Судово-медичний експерт відділення судово-медичної токсикології проводить дослідження крові, сечі, волосся та внутрішніх органів, взятих від трупа громадянина віком 45 років, причиною смерті якого стала гостра дихальна недостатність. З обставин справи відомо, що після вживання алкоголю в компанії друзів у чоловіка виникло блювання, біль у животі, діарея з кров'ю, через деякий час виникли міалгії, порушення чутливості, особливо в нижніх кінцівках, дифузне випадіння волосся, судоми. Отруєння якою речовиною, імовірно,

виникло?

- A. Миш'яком
- B. Сулемою
- C. Фосфором
- D. Талієм
- E. Свинцем

94. Слідчим у рамках кримінального провадження щодо виявлення масового поховання на деокупованих територіях призначено ряд експертів з метою ідентифікації загиблих. Експерту на дослідження надано таз людини. Укажіть, яка з ознак вказує, що таз належить особі жіночої статі.

- A. Еліпсоподібний контур входу в малий таз, затульний отвір у вигляді трикутника
- B. Крижово-клубовий суглоб охоплює три хребці крижової кістки
- C. Форма входу в малий таз у вигляді серця, затульний отвір у вигляді овалу
- D. Гострий підлобковий кут
- E. Вузька і висока крижова кістка

95. У постанові про призначення судово-медичної експертизи зазначено, що водій невстановленого транспортного засобу здійснив переїзд через тіло громадянина. Одним із питань слідчого є встановлення напрямку переїзду. Під час зовнішнього дослідження трупа на светрі в ділянці грудної клітки виявлено відбиток протектора колеса. За якими ознаками з нижченаведеного можна було б визначити напрямок перекочування колеса через тіло людини?

- A. Особливостями відбитка протектора і пошкодженням одягу
- B. Особливостями переломів лопаток
- C. Переломами ребер
- D. Положенням відламків остистих відростків хребців
- E. Особливостями перелому груднини

96. У квартирі виявлено труп особи похилого віку, під час судово-медичного огляду встановлено: наявність дрібних синців на обличчі, кінчик носа сплюснений. На фоні синюшного обличчя, у ділянці носогубного трикутника, особливо чітко видима під основою носа «зона білої шкіри». На слизовій оболонці ротової порожнини в ділянці зубів спостерігаються втиснення та крововиливи. Внаслідок якого виду механічної асфіксії, найімовірніше, настала смерть?

- A.** Задущення руками
- B.** Здавлення грудної клітки і живота
- C.** Асфіксія в закритому просторі
- D.** Аспірація блювотними масами
- E.** Закриття отворів рота і носа

97. У чоловіка віком 34 роки під час огляду виявлено: на зовнішній поверхні правого передпліччя — садно, неправильної геометричної форми, розміром 3,5х3см, поверхня садна підсохла, блискуча, дно садна розташоване трохи нижче від рівня неушкодженої шкіри. Яка ймовірна давність утворення садна?

- A.** 7-10 діб
- B.** 1-3 доби
- C.** Менше ніж 1 доба
- D.** 4-6 діб
- E.** Понад 10 діб

98. Під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 82 роки лікар судово-медичний експерт спостерігає: очі трупа розплющені, рогівка блискуча, на білкових оболонках обох очей наявні дещо зморщені веретеноподібної форми ділянки бурого кольору. Укажіть описану ознаку смерті.

- A.** —
- B.** Тардье
- C.** Амюса
- D.** Лярше
- E.** Білоглазова

99. Судово-медичний експерт проводить дослідження трупа чоловіка віком 42 роки, який, за даними слідства, міг бути збитий автомобілем. Під час експертизи виявлено різноманітні тілесні ушкодження. Яке з нижченаведених ушкоджень є характерним для зіткнення рухомого автомобіля з пішоходом і дозволяє достовірно встановити цей вид автомобільної травми?

- A.** Поперечні переломи обох великогомілкових кісток на одному рівні з трикутним уламком
- B.** Компресійний перелом хребця, переломи ребер, розриви печінки та селезінки
- C.** Множинні переломи, розриви органів, відшарування шкіри з «кишенями» крові
- D.** Ушкодження з пояском обтирання, кіптявою та порошинками навколо нього
- E.** Косо розташована борозна на шиї, не замкнута ззаду

100. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 40 років виявлено перелом стегнової кістки з

рівними краями, відсутністю крововиливів у навколишні тканини. Який висновок є найбільш обґрунтованим?

- A.** Перелом спричинений вогнепальною травмою
- B.** Перелом є прижиттєвим
- C.** Перелом утворився в агональному періоді
- D.** Перелом виник у стані клінічної смерті
- E.** Перелом є посмертним

101. Під час зовнішнього дослідження трупа громадянина віком 54 роки судово-медичний експерт спостерігає, що на підборідді наявна ділянка поверхневого порушення цілості епідермісу, яке не проникає через всю товщу шкіри, невизначеної форми, розмірами 2,0х3,0 см, поверхня вкрита кіркою, що підіймається до рівня непошкодженої шкіри. Укажіть описане ушкодження.

- A.** Рана
- B.** Синець
- C.** Садно
- D.** Подряпина
- E.** —

102. Судово-медичний експерт, який прибув на місце події, виявив тіло молодої жінки. Під час огляду виявлено: жінка без свідомості, шкірні покриви бліді, реакція зіниць на світло відсутня, абсолютні ознаки смерті відсутні. Які доцільні дії судово-медичного експерта в цьому разі?

- A.** Покинути місце події
- B.** Провести реанімаційні заходи
- C.** Зачекати появи абсолютних ознак смерті
- D.** —
- E.** Зачекати приїзду швидкої медичної допомоги

103. Під час судово-медичного дослідження трупа громадянина віком 45 років, смерть якого настала внаслідок механічної асфіксії, лікар судово-медичний експерт спостерігає на поверхні серця і під пристінковою плеврою наявність дрібних крапкових крововиливів. Також крововиливи спостерігаються під слизовою оболонкою гортані, трахеї, шлунка. Укажіть описану ознаку смерті.

- А. —
 В. Амюса
 С. Моро
 D. Лярше
 Е. Тардьє

104. На судово-медичну експертизу скеровано труп громадянина віком 44 роки, з обставин справи відомо, що чоловік помилково замість пива випив іншу рідину. Під час внутрішнього дослідження лікар звернув увагу на сірувато-зеленуватий наліт на дещо припухлих яснах, виразки з сіруватим дном, збільшені нирки мутно-білуватого кольору, на розрізі їх кірковий шар набряклий, потовщений, з великою кількістю червоних крапок та смуг, внутрішня поверхня сліпої кишки і висхідної ободової різко гіперемована з численними крововиливами, дрібними виразками, сірувато-зеленуватими, некротичними ділянками, з тонкою сіруватою плівкою на їх поверхні, що легко знімається пінцетом. Отруєння якою речовиною, імовірно, спричинило описані зміни?

- А. Талієм
 В. —
 С. Свинцем
 D. Миш'яком
 Е. Сулемою

105. До моргу доставлено труп військовослужбовця, який раптово знепритомнів у зоні бойових дій після короткого контакту з аерозольною хмарою невідомої речовини. За даними медичної документації та свідків: різкий міоз, рясна слинотеча, бронхорея, задишка, судоми, швидке пригнічення свідомості. На розтині: у трахеї та бронхах — значна кількість пінистого вмісту, виражений набряк легень. Під час первинного лабораторного скринінгу виявлено різке зниження активності холінестерази. Який із нижченаведених варіантів найбільш доказово підтвердить отруєння нервово-паралітичною БОР (ФОС-тип), а не іншою речовиною, з судово-медичної точки зору?

- А. Виявлення 6-моноацетилморфіну в крові
 В. Виявлення метгемоглобіну в концентрації понад 50%
 С. Виявлення кристалів оксалату кальцію в ниркових каналцях
 D. Висока концентрація карбоксигемоглобіну в крові зі стегової вени
 Е. Виявлення специфічних аддуктів інгібітора до холінестерази

106. Під час розтину померлого пішохода після ДТП, на великогомілкової кістці зліва, у ділянці діафіза виявлено косий перелом з утворенням клиноподібного фрагменту. Основа клину спрямована до передньомедіальної поверхні великогомілкової кістки. Судово-медичний експерт ідентифікував цей перелом як «клин Мессерера». Де, найімовірніше, перебував пішохід відносно автомобіля в момент зіткнення?

- А. Обличчям до автомобіля та не рухався
 В. Спиною до автомобіля та рухався
 С. Обличчям до автомобіля та рухався
 D. У положенні лежачи
 Е. Спиною до автомобіля та не рухався

107. Судово-медичний експерт прибув на місце події та побачив, що автомобіль зіткнувся з нерухомою перешкодою. Тіло одного чоловіка, віком близько 20 років, було за межами автомобіля, інший чоловік, віком близько 40 років, був всередині автомобіля, але його тіло було зміщене із сидіння. Судово-медичний експерт припустив, що саме він міг бути водієм. Які характерні ушкодження на його тілі наштовхнули експерта на цю думку?

- А. Рвані рани в ділянці першого міжпальцевого проміжку
 В. Перелом правої ключиці
 С. Лінійні садна на грудній клітці
 D. —
 Е. Рвані, поперечні рани на долонях

108. Під час судово-медичної експертизи трупа чоловіка, який загинув під час ремонту побутової техніки у вологому приміщенні, на долонній поверхні правої кисті (ділянка тенара) виявлено одиначне округле ушкодження 0,7x0,6 см — сухе, щільне, сірувато-жовтого кольору, з чіткими межами, у центрі — незначне вдавнення, навколо спостерігається вузький обідок гіперемії. Як називається це ушкодження шкіри?

- А. Термічний опік II ступеня
 В. Садно
 С. Термічний опік I ступеня
 D. Вогнепальна рана
 Е. Електромітка

109. Потерпіла віком 28 років отримала закритий перелом кісток гомілки без зміщення. Тривалість розладу здоров'я становила 35 днів, стійкої втрати працездатності не встановлено. Який ступінь тяжкості тілесних ушкоджень?

- A.** Легкі тілесні ушкодження з короткочасним розладом здоров'я
- B.** Легкі тілесні ушкодження, які не спричинили короткочасний розлад здоров'я
- C.** Тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості
- D.** Тяжкі тілесні ушкодження
- E.** Ушкодження без судово-медичного значення

110. Під час первинного огляду трупа громадянина віком 50 років на місці події судово-медичний експерт, стискаючи обома пальцями з боків очне яблуко, спостерігає, що зіниця набуває овальної форми з вертикальною віссю, після припинення стискання її форма не повнюється. Укажіть виявлену ознаку смерті.

- A.** Бушара
- B.** Лярше
- C.** Білоглазова
- D.** —
- E.** Магнуса

111. Тіло невідомого чоловіка, близько 40 років, було виявлено на залізничному покритті. Під час огляду місця події судово-медичний експерт встановив, що, найімовірніше, це переїзд колесами поїзда. Яка ознака є найбільш характерною при цьому виді травми?

- A.** Бампер-перелом
- B.** Сліди протектора
- C.** Відбитки виступаючих частин поїзду
- D.** Смугоподібні садна на тілі
- E.** Розділення тіла

112. Судово-медичний експерт під час проведення судово-медичного дослідження трупа громадянина віком 46 років, смерть якого настала внаслідок дорожньо-транспортної події, не провів забір крові та сечі для судово-токсикологічного дослідження, а також не вилучив і не надіслав одяг, знятий з трупа, для медико-криміналістичного дослідження. Чи допустимі для експерта невиконання заходів, затверджених Правилами?

- A.** Відхилення від стандарту в бік зменшення не допустимі
- B.** Забір біологічного матеріалу експерт проводить на розсуд родичів померлого
- C.** Відхилення від стандарту в бік зменшення допустимі
- D.** Забір біологічного матеріалу, одягу та речових доказів експерт проводить на власний розсуд
- E.** —

113. Під час судово-медичної експертизи трупа невідомого чоловіка виявлено рану на бічній поверхні шиї. Рана веретеноподібної форми, довжиною 5,5 см, глибиною 2 см, краї рани рівні, неосаднені, кінці гострокутні, від одного з них відходить поверхневий надріз, стінки прямовисні. Яку рану виявлено на тілі чоловіка?

- A.** Різану
- B.** Рубану
- C.** Забиту
- D.** Колото-різану
- E.** Колоту

114. Хто затверджує персональний склад експертів, що проводять експертизу, якщо особа, яка призначила експертизу, не вказала цей склад у документі про призначення експертизи?

- A.** Заступник начальника бюро з експертної роботи
- B.** Завідувач відповідного відділення, яке буде виконувати цю експертизу
- C.** Начальник бюро судово-медичної експертизи
- D.** Прокурор
- E.** Керівник органу досудового розслідування

115. Під час огляду потерпілого виявлено патологічну рухомість при пальпації в ділянці крил носа, під час руху верхніх різців. В описі до рентгену черепа вказано, що лінія перелому проходить горизонтально через тіло верхньої щелепи, аж до нижніх відділів носової порожнини, та відокремлює нижню частину тіла верхньої щелепи разом з альвеолярним відростком від верхньої частини її тіла. Для якого перелому є характерними такі ознаки?

- A.** Ле Фор III
- B.** Перелом Шанса
- C.** Ле Фор II
- D.** Ле Фор I
- E.** Перелом Джефферсона

116. Для судово-медичної експертизи в морг доставлено тіло чоловіка близь-

ко 50 років. Під час зовнішнього огляду на шиї виявлено странгуляційну борозну, яка розташовується у верхній третині, косо-висхідна та незамкнута. Експерт встановив, що це типове повішання. Де зазвичай розташовується вузол при странгуляційній асфіксії внаслідок типового повішання?

- A. На бічній поверхні шиї справа
- B. На потилиці
- C. У завушний ділянці
- D. У підщелепній ділянці
- E. На бічній поверхні шиї зліва

117. Судово-медичний експерт цитолог має провести дослідження з метою визначення статі особи, якій належав зразок крові. Для цього він повинен знайти X-хроматину в статевоспецифічних виростах певного виду клітин крові. У яких клітинах крові наявний вищезазначений елемент?

- A. Лімфоцитах
- B. Сегментоядерних лейкоцитах
- C. Моноцитах
- D. Тромбоцитах
- E. Еритроцитах

118. Після масового нещасного випадку є кілька невпізнаних тіл у різному стані збереження. Який підхід є найбільш правильним для забезпечення надійної ідентифікації?

- A. Відкласти ідентифікацію до отримання повних даних ЗМІ/соцмереж
- B. Застосовувати комплекс первинних ідентифікаторів з урахуванням вторинних і документуванням усіх етапів
- C. Проводити лише впізнання родичами як найбільш достовірний метод
- D. Використовувати тільки антропометрію, бо вона найшвидша і завжди достатня
- E. Спочатку встановлювати особу лише за одягом і речами, інші методи — за потреби

119. Під час судово-медичної експертизи трупа, виявленого у приміщенні після пожежі, встановлено: на тілі — множинні термічні ураження різної глибини. Під час зовнішнього огляду частина опікових поверхонь має ділянки почервоіння по периферії, місцями — пухири із серозно-кров'янистим вмістом, в окремих зонах — сухий струп. У дихальних шляхах при розтині: у ротоглотці — сліди кіптяви, однак у трахеї та головних бронхах кіптяви мало. Вміст карбоксигемоглобіну лабораторно не визнача-

ли (зразки крові частково гемолізовані). Яка ознака найбільш переконливо свідчить, що дія полум'я була прижиттєвою?

- A. Множинність опіків
- B. Перифокальна запальна реакція в зоні опіків
- C. Ознаки термічного ураження слизової дихальних шляхів
- D. Сліди кіптяви в ротоглотці
- E. Кіптява в трахеї/бронхах

120. Труп чоловіка віком 38 років виявлено в закритому гаражі в салоні автомобіля із заведним двигуном. Під час зовнішнього дослідження виявлено: трупні плями яскраво-рожево-червоні, зливні. Під час розтину виявлено: повнокрів'я внутрішніх органів, помірний набряк легень, у просвіті трахеї та великих бронхів — невелика кількість в'язкого слизу. У крові зі стегнової вени карбоксигемоглобін (COHb) — 52%. Який найбільш обґрунтований висновок щодо причини смерті?

- A. Обтураційна асфіксія
- B. Смерть від гострої алкогольної інтоксикації
- C. Смерть від гострого отруєння ціанідами
- D. Смерть від гострого отруєння чадним газом (CO)
- E. Смерть від гострої серцевої недостатності

121. Вагітну жінку, пасажирка салону автомобіля, після дорожньо-транспортної пригоди шпиталізовано зі скаргами на кров'янисті виділення з піхви, підвищений тонус матки, які з'явилися невдовзі після травми. Встановлено діагноз: вагітність 17-18 тижнів, загроза викидня. Під час огляду виявлено: садно передньої черевної стінки, з приводу чого вона надалі перебувала на стаціонарному лікуванні два тижні. Виписана в задовільному стані під нагляд акушер-гінеколога. Визначте ступінь тяжкості отриманого вагітною тілесного ушкодження.

- A. Тяжкі тілесні ушкодження за ознакою небезпеки для життя в момент заподіяння
- B. Легкі тілесні ушкодження
- C. Легкі з короткочасним розладом здоров'я
- D. Середньої тяжкості
- E. —

122. Під час огляду трупа особи на мі-

сці події виявлено, що тіло розташовується на спині, трупні плями темно-фіолетового кольору, при натисканні на які вони не змінюють свого забарвлення. Яка стадія трупних плям?

- A. Гіпостаз I стадія
- B. Гіпостаз II стадія
- C. Стаз I стадія
- D. Імбібіція
- E. Стаз II стадія

123. З постанови слідчого відомо, що труп громадянина виявлено на підлозі приватного будинку в селі, де він проживав. За життя чоловік зловживав алкоголем. Під час судово-медичної експертизи трупа встановлено: трупні плями яскраво-рожеві, при розкритті грудної і черевної порожнин різкий запах алкоголю, кров рідка, яскраво-червона, відзначаються дрібні крововиливи під легеневу плевру на міждольових поверхнях і в епікарді на задній поверхні серця, повнокров'я внутрішніх органів, набряк легень і речовини головного мозку. За результатами судово-токсикологічної експертизи крові з трупа виявлено етиловий спирт у кількості $2,62\text{‰}$ і карбоксигемоглобін 52% . Яка ймовірна причина смерті?

- A. Гостре отруєння окисом вуглецю
- B. Гостре отруєння етиловим алкоголем
- C. Отруєння невідомою речовиною
- D. Набряк головного мозку
- E. Набряк легень

124. Судово-медичний експерт під час проведення судово-медичної експертизи потерпілого прийшов до висновку, що наявні тілесні ушкодження, які отримав потерпілий під час бійки з невідомим йому чоловіком, призвели до короткочасного розладу здоров'я. Укажіть ступінь тяжкості тілесного ушкодження.

- A. Легке
- B. Середньої тяжкості
- C. Помірної тяжкості
- D. —
- E. Тяжке

125. На судово-медичну експертизу з місця дорожньо-транспортної пригоди спрямовано труп громадянина. Судово-медичний експерт під час зовнішнього дослідження трупа виявив значне просякання одягу кров'ю на передній поверхні тулуба й ушкодження м'яких тканин ший. Виникла необхідність провести пробу на повітряну емболію. Укажіть місце початку основного секційно-

го розрізу.

- A. Верхній край щитовидного хряща
- B. Персневидний хрящ
- C. Нижній край щитовидного хряща
- D. Руків'я груднини
- E. —

126. Під час ексгумації трупа жінки, похованого 8 місяців тому у вологому глинистому ґрунті на глибині 1,5 метра, встановлено: труп зберіг зовнішні контури тіла та риси обличчя, м'які тканини обличчя, тулуба та кінцівок перетворені на однорідну сіро-білу маслянисту масу з жовтуватим відтінком, жирну на дотик, крихкої консистенції. Шкіра має вигляд воскоподібної пластинки сіро-білого кольору. При розтині м'які тканини легко кришаться, мають характерний запах прогірклого сиру. Внутрішні органи перетворені на безструктурну масу аналогічного вигляду. Кістки скелета збереглися, суглобові зв'язки частково збереглися. Одяг та поховальна труна вологі, просочені водою. Яке трупне явище розвинулося в цьому разі?

- A. Гнильна трансформація
- B. Торф'яне дублення
- C. Муміфікація
- D. Жировіск
- E. —

127. Судово-медичний експерт імунолог під час проведення судово-медичного дослідження зразків крові з місця події виявив антиген Н. Такий результат вказує, що у справі проходять особи, які мають одну з нижченаведених груп крові. Укажіть цю групу крові.

- A. AB(IV)
- B. B(III)
- C. Кров належить собаці
- D. 0(1)
- E. A(II)

128. Судово-медичний експерт уже тривалий час працює у відділі судово-медичної експертизи потерпілих, обвинувачених та інших осіб. За цей період на огляд до нього були направлені особи різної статі, віку, з різними обставинами подій. Деякі обстежувані відмовлялися від огляду. Що з нижченаведеного було причиною для утримання від встановлення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень обстежуваним?

- A.** Наявності в обстежуваного ушкоджень різної давності утворення
- B.** Відмови обстежуваного від додаткового огляду
- C.** Самолікування з боку обстежуваного
- D.** Неповноліття обстежуваного
- E.** Якщо стать обстежуваного та експерта різні

129. До бюро судово-медичної експертизи доставлено труп невідомого чоловіка, знайденого на узбіччі дороги після ДТП. Обличчя значно деформоване травмою та набряком, упізнання родичами ускладнене, документи відсутні. За орієнтуванням поліції у цьому районі напередодні зник чоловік, який не повернувся додому після поїздки, є підстави вважати, що доставлений труп може належати саме цій зниклій особі. Під час зовнішнього дослідження встановлено, що щелепи та зубні ряди збережені, наявні ознаки численних стоматологічних втручань. На запит слідчого отримано амбулаторну стоматологічну карту та ортопантограму ймовірно зниклого чоловіка за останні 2 роки, де детально зафіксовано проведені лікування (пломби, коронки, ендодонтичне лікування, можливі імпланти/штифти) та їх локалізацію. Яка ознака має найвищу індивідуалізуючу цінність для стоматологічної ідентифікації при зіставленні посмертних даних із прижиттєвою документацією?

- A.** Тип прикусу
- B.** Колір емалі (білий/жовтуватий)
- C.** Сукупність рентген-ознак
- D.** Наявність карієсу
- E.** Форма підборіддя

130. На судово-медичну експертизу направлено одяг для встановлення на ньому слідів крові. Судово-медичний експерт проводить дослідження, яке ґрунтується на можливостях гемоглобіну та його похідних поглинати хвилі світла певної довжини та давати відповідні спектри поглинання. Укажіть цей метод.

- A.** Спектральне дослідження
- B.** Бензидинова реакція
- C.** —
- D.** Проба з люмінолом
- E.** Метод з перекисом водню

131. На судово-медичне дослідження доставлено труп особи, що раптово померла вдома. Відомо, що ця особа нещодавно проходила курс хіміотерапії, перед смертю мала гарячку, утруднене дихання, сонливість, блювання. Під час огля-

ду тіла виявлено: на губах — численні везикули. Судово-медичний експерт запідозрив дисемінований герпес. Що він зобов'язаний вилучити на бактеріологічне дослідження в такому разі?

- A.** Лімфатичні вузли в ділянці шиї та ключиць
- B.** Верхню губу та повіки
- C.** Песерові бляшки та спинний мозок
- D.** Головний мозок та печінку
- E.** Селезінку

132. Потерпілий загинув внаслідок зіткнення двох легкових автомобілів. Під час судово-медичної експертизи виявлено: дугоподібний синець у ділянці грудної клітки, прямі переломи грудини та ребер, розрив шийно-потиличного зчленування, перелом надколінка та центральний вивих стегна. На якому сидінні, найімовірніше, перебував потерпілий?

- A.** Водія
- B.** Пасажира переднього сидіння
- C.** Пасажира заднього сидіння справа
- D.** Пасажира заднього сидіння посередині
- E.** Пасажира заднього сидіння зліва

133. На судово-медичне обстеження доставлено чоловіка, якого підозрюють у скоєнні акту мужолозтва. Згідно з обставинами справи, ця особа є активним партнером. Що зобов'язаний зробити судово-медичний експерт при обстеженні такої особи?

- A.** Видалення 10-15 волосин у лобковій ділянці
- B.** Мазки з ділянки прямої кишки
- C.** Змив з головки статевого члена
- D.** Відбиток із статевого члена на предметне скло
- E.** Огляд ділянки анального отвору в колінно-ліктьовому положенні

134. У будинку виявлено труп чоловіка. Під час судово-медичного огляду встановлено: тіло лежить на спині, трупні плями рясно виражені, темно-фіолетового кольору. Спостерігається ціаноз обличчя та субкон'юнктивальні екхімози. У середній третині шиї розташована странгуляційна борозна горизонтального напрямку, рівномірно виражена та замкнута. Яка ймовірна причина смерті?

- A. Повішання
- B. Закриття отворів рота та носа
- C. Задушення руками
- D. Задушення петлею
- E. Компресійна асфіксія

135. Під час судово-медичного дослідження трупа громадянина віком 22 роки, смерть якого настала внаслідок повішення, лікар помітив, що на інтимі загальної сонної артерії, у місці її біфуркації, наявні поперечно направлені надриви. Укажіть описану ознаку.

- A. Вальхера
- B. Моро
- C. Мюллера
- D. —
- E. Амюса

136. Після проведення судово-медичного дослідження трупа громадянина віком 56 років, смерть якого настала внаслідок отруєння етанолом, та отримання результатів додаткових досліджень судово-медичний експерт оформлює отримані результати експертизи в документі, структура якого визначена правилами проведення окремих видів експертиз. Укажіть назву цього документа.

- A. Висновок експерта
- B. —
- C. Історія хвороби
- D. Лікарське свідоцтво про смерть
- E. Довідка про смерть

137. На судово-медичну експертизу доставлено тіла кількох осіб після ДТП за участі автомобіля. Під час експертизи одного з учасників ДТП виявлено: рвані рани обличчя, переломи черепа, вивих у ділянці атланта-потиличного суглоба, перелом C5, рвані рани та переломи в ділянці верхньої частини гомілки, розрив печінки, численні переломи ребер та перелом груднини, «сходкоподібні» розриви аорти. Ким був померлий, враховуючи описаний комплекс ушкоджень?

- A. Водієм автомобіля, що користувався паском безпеки
- B. Пасажиром автомобіля на передньому сидінні без паска безпеки
- C. Пасажиром автомобіля на задньому сидінні
- D. Пішоходом
- E. Водієм мотоциклетного транспорту

138. У постанові слідчого про призначення судово-медичної експертизи її вид не зазначено. Укажіть, у якому випадку

начальник бюро може доручити її судово-медичному експерту для одноосібного виконання.

- A. З приводу встановлення ступеня стійкої втрати професійної працездатності
- B. З приводу встановлення правильності надання медичної допомоги
- C. З приводу встановлення ступеня стійкої втрати загальної працездатності
- D. З приводу експертизи за матеріалами кримінального провадження, що виконується повторно
- E. З приводу експертизи підозрюваного у статевому злочині (зґвалтуванні)

139. У відділ експертизи померлих осіб доставлено тіло особи з підозрою на смерть у результаті повішання або удушення. Судово-медичний експерт під час розтину насамперед виконав вилучення головного мозку та після виконав Y-подібний розріз шкірних покривів на тулубі. З якою метою ці процедури були виконані судово-медичним експертом?

- A. Уникнення артефакту Принслу-Гордона
- B. Диференційної діагностики повішання та удушення
- C. Уникнення ушкодження странгуляційної борозни
- D. Виконання проби Амюса
- E. Формування зручного доступу до органів ший

140. Громадянин, електромонтер, отримав смертельне ураження електричним струмом під час робіт на висковольтному трансформаторі. Під час судово-медичної експертизи трупа виявлено: обвуглення шкіри чола розмірами 6x7 см, ознаки гострої смерті. На гістологічне дослідження спрямовано шматок шкіри лобової ділянки. Яка гістологічна ознака вказує, що виявлене ушкодження шкіри чола являє собою типову електромітку?

- A. Вихороподібне витягування клітин рогового шару
- B. —
- C. Посилення малюнка рогового шару
- D. Посилення малюнка зернистого шару
- E. Чарунковий вигляд епідермісу

141. Під час судово-медичного дослідження трупа жінки віком 35 років виявлено: на передній поверхні обох стегон визначаються обширні садна та синці з характерним малюнком у вигляді паралельних смугоподібних осаднень шириною близько 18 см, що чергуються

з ділянками неушкодженої шкіри. Під час розтину встановлено: відшарування шкіри на великій площі в ділянці стегон та нижньої третини живота з утворенням «кишень», заповнених рідкою кров'ю. Виявлено багатоосколкове розтрощення обох стегнових кісток з численними уламками, множинні переломи кісток таза. М'які тканини стегон розчавлені, просочені кров'ю, м'язи мають вигляд безструктурної маси. Внутрішні органи черевної порожнини різко повнокровні, виражені крововиливи в брижу тонкого кишківника. Який найімовірніший вид автомобільної травми в цьому разі?

- A.** Переїзд тіла колесом автомобіля
- B.** Випадіння з рухомого автомобіля
- C.** Зіткнення рухомого автомобіля з пішоходом
- D.** Травма водія в салоні автомобіля
- E.** Здавлення тіла між автомобілем і нерухомим предметом

142. Під час судово-медичного дослідження трупа жінки віком 35 років виявлено яскраво-червоне забарвлення трупних плям, рожевий відтінок слизових оболонок. Яка токсична речовина, найімовірніше, спричинила смерть?

- A.** Сірководень
- B.** Етиловий спирт
- C.** Оксид вуглецю
- D.** Фосфорорганічні сполуки
- E.** Метанол

143. У торф'яному болоті, на глибині близько 1 м від поверхні, виявлено труп невідомого чоловіка з ознаками пізніх, консервуючих трупних змін, а саме в стані торф'яного задубіння. Яка характерна ознака шкіри при торф'яному задубінні?

- A.** Зеленувата з міхурами
- B.** Яскраво-червона, крихка
- C.** Сіра, суха, ламка
- D.** Жовта, омилина жирами
- E.** Темно-коричнева, щільна

144. Під час судово-медичної експертизи трупа чоловіка віком 32 роки, який загинув під час робіт у барокамері (раптове порушення режиму тиску з швидкою декомпресією), встановлено: у плевральних порожнинах — помірна кількість серозно-кров'янистої рідини, легені повнокровні, місцями з ділянками інтерстиціальної емфіземи, під плеврою — дрібні крововиливи, у середньому вусі — крововиливи в слизову та розрив бара-

банної перетинки, у порожнинах серця та великих судинах — піниста кров. Яка ознака є найбільш типовою для баротравми, пов'язаної зі швидкою зміною тиску?

- A.** Дрібні субплевральні крововиливи
- B.** Повнокрів'я легень з ділянками інтерстиціальної емфіземи
- C.** Помірна кількість серозно-кров'янистої рідини в плевральних порожнинах
- D.** Розрив барабанної перетинки та геморагії слизової середнього вуха
- E.** Повнокрів'я внутрішніх органів

145. На судово-медичну експертизу направлено громадянина віком 32 роки, який отримав тілесні ушкодження під час бійки. Під час огляду встановлено: у ділянці спинки носа визначається деформація у вигляді зміщення носа вліво, набряк та синці м'яких тканин навколо очей та носа. Під час пальпації відзначається рухливість кісток носа, крепітація уламків, болючість. З наданої медичної карти стаціонарного хворого відомо: діагноз — закритий перелом кісток носа зі зміщенням уламків. Проведено репозицію кісток носа під місцевою анестезією, тампонада носових ходів. Тривалість стаціонарного лікування становила 5 днів. Після виписки продовжував амбулаторне лікування в ЛОР-лікаря протягом 3-х тижнів. Загальна тривалість непрацездатності — 28 днів. При контрольному огляді через місяць після травми зберігається незначна деформація зовнішнього носа, носове дихання відновлене повністю. Який ступінь тяжкості тілесного ушкодження в цьому разі?

- A.** Легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я
- B.** Ступінь тяжкості встановити неможливо
- C.** —
- D.** Тяжке тілесне ушкодження
- E.** Тілесне ушкодження середнього ступеня тяжкості

146. На судово-медичне дослідження представлено волосся без цибулини. Який метод дозволяє встановити групу приналежності такого волосся?

- A.** Мікроскопія кутикули
- B.** Серологічні методи за системою АВ0
- C.** ДНК-аналіз
- D.** Візуальний огляд
- E.** Орієнтовна проба з картопляним соком

147. З місця дорожньо-транспортної пригоди в лікарню доставлено пасажера легкового автомобіля з джгутом, накладеним на праве стегно. Під час шпиталізації виявлено: пацієнт блідий, пульс — 80/хв, АТ — 130/80 мм рт. ст. На присередній поверхні верхньої третини правого стегна щілиноподібна рана 4,5x1,5 см з нерівними, осадненими краями. Пульсація артерій стопи відсутня. Під час хірургічної обробки рани виявлено, що в її глибині є ушкодження медіальної стінки стегнової артерії розмірами 0,5x0,2 см. Проведено зашивання артерії, накладені шви на ушкоджені м'язи та шкіру. У післяопераційному періоді стан пацієнта задовільний. Загальна тривалість стаціонарного та амбулаторного лікування 23 дні. Функція правої нижньої кінцівки порушена, накульгує на праву ногу. Укажіть ознаку, за якою визначатимуть ступінь тяжкості отриманого потерпілим тілесного ушкодження.

- A.** Втрата будь-якого органа або втрата органом його функції
- B.** Тривалість розладу здоров'я
- C.** Розлад здоров'я поєднаний із стійкою втратою працездатності менш ніж на одну третину
- D.** Небезпека для життя
- E.** Розлад здоров'я поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш ніж на одну третину

148. Слідчим у рамках кримінального провадження щодо виявлення масового поховання на деокупованих територіях призначено ряд експертиз з метою ідентифікації загиблих. Експерту на дослідження надано череп людини. Зазначте, яка з ознак найбільш ймовірно вказує на належність черепа особі жіночої статі.

- A.** Кут нижньої щелепи наближений до прямого
- B.** Виразні лобові й тім'яні горби
- C.** Виразний потиличний горб
- D.** Добре виражені надбрівні дуги
- E.** Чотирикутна форма очниці

149. Під час судово-медичної експертизи трупа чоловіка віком 45 років, який раптово знепритомнів і помер під час тривалих земляних робіт у спеку (температура повітря близько +34°C, висока вологість), встановлено: набряк головного мозку, повнокрів'я внутрішніх органів, плями Тардье. Будь-яких тілесних ушкоджень не виявлено. Гістологічно: головний мозок — набряк (периваскулярний і перичелюлярний), повнокрів'я капілярів/венул, дрібні діapedезні крововиливи, ранні ішемічні зміни нейронів («червоні» нейрони). Яка найімовірніша причина смерті?

- A.** Загальне перегрівання
- B.** Отруєння пестицидами
- C.** Кардіоміопатія
- D.** Геморагічний інсульт
- E.** Гостра коронарна недостатність

150. Під час судово-медичного дослідження трупа чоловіка віком 50 років, знайденого на місці дорожньо-транспортної пригоди, виявлено численні ушкодження м'яких тканин. Для вирішення питання про механізм і час виникнення травми необхідно встановити, чи були тілесні ушкодження заподіяні за життя, чи вже після настання смерті. Яка морфологічна ознака є найбільш достовірною для підтвердження прижиттєвості механічної травми?

- A.** Крововиливи з просоченням тканин
- B.** Локалізація ушкодження
- C.** Форма ушкодження
- D.** Наявність саден
- E.** Рівні краї рани